

نکته‌سنج

چرا نمی‌گذارند بساط اغیررسمی جمع شود؟!

فرهاد خادمی

طرح الزام به ثبت رسمی معاملات غیر منقول چند وقتی استت که سر و صدای زیادی برپا کرده‌است و موضوع آنقدر دچار بروکراسی اداری و سیاسی شدت تا اینکه مقام معظم رهبری، در دیدار اخیر مسئولان قضائی، تصویب نهایی این قانون را «مملحت قطعی کشور و نظام» دانستند.

متأسفانه هنوزهم از تعیین تکلیف این موضوع خبری نیست و پرونده روی میز مجمع تشخیص مصلحت نظام خاک می‌خورد.اما این که چرا هنوز طرح به تصویب مجمع نرسیده به این دلیل است که برخی دستگاه‌های اجرائی به تکاپو افتاده‌اند تا با تغییر تعریف سند رسمی، خودشان را متولی ثبت معاملات معرفی کنند. اعتبار سند رسمی به واحد بودن مرجع ثبت آن و قدرتی است که قانونگذار به مرجع ثبت آن داده است و این سازمان ها صادر نکردن سند غیر رسمی را «هرگ اقتدار» خود می‌دانند و به همین دلیل حاضر نیستند زیر بار صدور اسناد رسمی بروند.

به این موارد دقت کنید تا بدانید دلیل سرگردانی مردم از کجاها ناشی می‌شود:

۱- نیروی انتظامی، شناسنامه خودرو موسوم به برگ سبز را سند رسمی مالکیت خودرو نامید.

۲- مشاوران املاک، برای خودشان قرارداد تنظیم می‌کنند.

۳- وزارت راه و شهرسازی، سامانه املاک و مستغلات راه‌اندازی و در آن معامله ثبت می‌کند.

۴- وزارت صمت، سامانه کد رهگیری راه‌اندازی می‌کند و سند صادر می‌کند.

۵- شرکت عمران شهرهای جدید، برای واحدهای مسکن مهر، دفترچه مالکیت می‌دهند.

۶- شرکت‌های تعاونی مسکن، اسناد مربوط به خودشان را دارند.

۷- دهیاری‌ها برگ قولنامه‌های عادی زمین را مهر و تایید می‌کنند.

و دهها مرجع دیگر که با ثبت معامله و تولید اسناد عادی، شرایط کشور را به این وضع رسانده‌اند.

حالا این جماعت مدعی هستند که در قانون مجوز خروج از کشور دریافت کنند.

سازمان وظیفه عمومی فراجا در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: تمامی مشمولان غیر غایب بدون دریافت مجوز خروج از کشور از مراجعه به کلیه مرزهای غیر غایب که متقاضی سفر به کشور عراق برای زیارت عتبات عالیات در ایام محرم و صفر هستند، باید حتما مجوز خروج از کشور بدون نیاز به پرداخت وثیقه را از ابتدای مرداد تا ۲۵ شهریورماه، به sakha.police.ir دریافت کنند. در این اطلاعیه تاکید نشده که اخذ مجوز خروج از کشور ضروری بوده و لیکن پرداخت وثیقه از مراحل آن حذف شده است.

اخبار

شرط سفر به عراق سربازان اعلام شد

سازمان وظیفه عمومی فراجا در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که تمامی مشمولان غیرغایب که متقاضی شرکت در راهپیمایی اربعین حسینی هستند باید مجوز خروج از کشور دریافت کنند.

سازمان وظیفه عمومی فراجا در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: تمامی مشمولان غیر غایب بدون دریافت مجوز خروج از کشور از مراجعه به کلیه مرزهای زمینی و هوایی خودداری کنند. تمامی مشمولان غیر غایب که متقاضی سفر به کشور عراق برای زیارت عتبات عالیات در ایام محرم و صفر هستند، باید حتما مجوز خروج از کشور بدون نیاز به پرداخت وثیقه را از ابتدای مرداد تا ۲۵ شهریورماه، به sakha.police.ir دریافت کنند. در این اطلاعیه تاکید نشده که اخذ مجوز خروج از کشور ضروری بوده و لیکن پرداخت وثیقه از مراحل آن حذف شده است.

تمهیدات سازمان تأمین اجتماعی برای جذب پزشکان متخصص

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی تمهیدات این سازمان جهت جذب و نگهداشت نیرو و پزشکان متخصص را تشریح کرد.

میرهاشم موسوی در گفت‌وگو با مهر درباره تمهیدات تأمین اجتماعی برای جذب و نگهداشت نیرو و پزشکان متخصص اظهار داشت: تربیت نیروی انسانی متخصص متناسب با نیاز بسیار حائز اهمیت استت که بارها با وزارت بهداشت این موضوع را مطرح کردیم تا نیازها فراهم شود.

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی در ادامه با اشاره به اینکه بالغ بر ۴۶ هزار نفر کادر پزشکی در مراکز ملکی تأمین اجتماعی ارائه خدمت می‌کنند و نظام حنم مجوز خروج از کشور بدون نیاز به موجود است، گفت: افت نیرو به اقتضای شرایطی که بر اساس بازنشتستگی اتفاق می‌افتد حاصل می‌شود و به همان نسبت جذب در بخش‌های مختلف رقم می‌خورد. سال گذشته بالغ بر ۳۵۰۰ نفر جذب نیروی انسانی داشتیم که امسال هم پیش‌بینی‌هایی در این زمینه صورت گرفته و کارهای مقدماتی آن در حال انجام استت تا افت نیرو را تأمین کنیم. موسوی اعلام کرد: اصلاح نظام پرداخت پزشکان را هیأت مدیره مصوب کرده استت و ضابطه اجرائی آن بزودی ابلاغ می‌شود. مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی خاطرنشان کرد: بعد از ۶ سال برای اولین بار تبدیل وضعیت نیروهای درمان علی‌الخصوص پزشکان را امسال انجام دادیم و این هم ظرفیتی بود که بتوان جذب و نگهداشت نیروی انسانی را برای حوزه پزشکان و پرستاران انجام دهیم.

• **مناصب امتیاز:** علی یوسف‌پور

• **مدیر مسئول:** محمد بیرعلی

• **سردبیر و دبیر گروه سیاسی:** محمد صفری

• **دبیر اجتماعی:** سمیه ملکی

• **دبیر اقتصادی:** مهدی یوسفی

• **دبیر بین‌الملل و سیاست خارجی:** قاسم غفوری

• **دبیر فرهنگی:** سید مهدی لنگرانی

• **سرورس شهرستان‌ها:** پرویز قدری

• **سازمان آگهی‌ها:** ۶۶۸۸-۸۸۰۰

• **چاپ، کارگ:** ۱۳۱۶۶۸۱۶۸۱

• **نشانی:** بزرگراه شهید گمنام، خیابان جهان‌آرا، کوچه بایک، پلاک ۱۶

• **تلفن:** ۰۶-۱۳۲۸۰۰۸۸۰

• **تلفن:** ۰۰۰۰۷۵۷۵

• **کدپستی:** ۱۴۳۸۶۳۳۸۱

• **شاپا:** ۰۰۸-۳۹۴۷

دولت اواخر خردادماه لایحه برنامه هفتم را به مجلس ارائه کرد، برنامه‌ای که چشم‌اندازی ۵ ساله را پیش روی سیاستگذاران قرار می‌دهد تا بر اساس آن اهداف توسعه‌ای کشور ترسیم و در راستای آن گام برداشته شود. در حالیکه در برخی فصول برنامه به اصلاح صندوق‌های بیمه‌ای و سیاستهای حمایتی پرداخته شده اما به نظر مباحث اصلاح برخی مقررات بیمه‌ای و بازنشتستگی بدلیل فراگیری جمعیت تحت پوشش، از اهمیت بسزایی برای مردم برخوردار است.

لایحه برنامه هفتم با ۲۴ فصل و ۱۱۷ ماده، ۲۸ خرداد ماه توسط سید ابراهیم زینبیی تقدیم مجلس شورای اسلامی شد تا بدین ترتیب روند بررسی آن رسماً آغاز شود. با اتمام زمان ارائه پیشنهاد کمیسیون‌های تخصصی، پیشنهادات به کمیسیون تلفیق ارائه و پس از آن، بررسی کلیات لایحه برنامه هفتم توسعه شروع می‌شود. طبق پیش‌بینی آیین نامه داخلی مجلس، گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه احتمالا تا اواسط مردادماه به صحن علنی مجلس ارائه شود منتها امکان تغییر این زمان هم وجود دارد. در صورت تصویب کلیات لایحه برنامه هفتم توسعه در صحن علنی، مجلس وارد بررسی جزئیات آن می‌شود.

به گزارش ایسنا، در حالیکه در برخی فصول برنامه هفتم به اصلاح صندوق های بازنشتستگی و همچنین تأمین‌اجتماعی و سیاستهای حمایتی پرداخته شده است اما به نظر مباحث اصلاح برخی مقررات بیمه‌ای و بازنشتستگی بدلیل فراگیری آن - با توجه به جمعیت بیمه‌شدگان تحت پوشش صندوق‌های بیمه‌ای - از اهمیت بسزایی برخوردار است. در حالیکه در برخی مواد و بندهای لایحه به افزایش سنن بازنشتستگی زنان و مردان تاکید شده، کمیسیون اجتماعی مجلس با تغییر «سن بازنشتستگی» در لایحه برنامه هفتم توسعه مخالفت و آنها را حذف کرد به عنوان مثال در ماده ۲۹ لایحه برنامه هفتم توسعه، سن بازنشتستگی برای زنان ۵۳ و برای مردان ۵۶ تعیین شده بود اما در بررسی کارشناسی کمیسیون مجلس این اعداد حذف شد؛ این بدان معنا بود که اگر خانمی ۳۰ سال سابقه کار داشت اما به سن ۵۳ سال نرسیده بود نمی‌توانست بازنشته شوداین موضوع حذف شدت تا فردی با سابقه ۳۰ سال کار علی رغم داشتن سن پایین هم بتواند بازنشته شود.

یا در بندی دیگر از این ماده نیز حداقل سنن برای بازنشتستگی مشاغل سخت و زیان آور برای زنان ۴۵ سال و برای مردان ۵۰ سال تعیین شده بود که این بند نیز حذف شد چرا که در این شرایط اگر فردی دارای مشاغل سخت و زیان آور و ۲۰ سال فعالیت می‌کرد اما به این سقف سنی تعیین شده نمی‌رسید، نمی‌توانست بازنشته شود.

این در حالیست که شاهد حذف بند دیگری از لایحه بودچه در مورد «محاسبه میانگین حقوق پنج سال پایان دوره خدمت به عنوان ملاک پرداخت حقوق بازنشتستگی» از برنامه هفتم بودیم تا بدین ترتیب با تصمیم کمیسیون اجتماعی مجلس، همان قانون فعلی یعنی میانگین دریافتی دو سال حقوق، ملاک پرداخت بازنشتستگی باشد. دلیل نامیدنگان برای این حذف نیز کاهش حقوق بازنشتستان در صورت تصویب این بند بود؛ ملاک اگر حقوق یک بازنشته ۱۶ میلیون تومان باشد یا ملاک دریافتی پنج سال آخر خدمت، حقوقش به ۱۱ میلیون و ۷۰۰ صدها کاهش می‌یابد.

در بررسی و تحلیل بیشتر لایحه با مرتضی لطفی، عضو هیات مدیره سازمان تأمین‌اجتماعی برای بررسی برخی مواد و بندهای مربوط به کارفرمایان و بیمه‌شدگان سازمان تأمین‌اجتماعی و پیشنهادات دولت در این رابطه به گفت‌وگو نشستیم که در این خیر، موضوع «بازنشتستگی» مورد بررسی قرار گرفته است. لطفی در ابتدا ضمن اشاره به جمعیت بیش از ۴۶ میلیونی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی که نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌هند، برنامه هفتم توسعه را چهارمین برش از سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور و اولین برنامه در راستای تحقق بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی دانست که برای تحقق عدالت و با رویکرد مسئله محوری بر موضوعات انسانی و مهم کشور تمرکز کرده است. به اعتقاد وی این برنامه با اتکا به اسناد بالادستی از جمله سند تحول دولت مردمی، برنامه‌های اولویت دار مشخصی را بر اساس پیشرانیهای توسعه محور انتخاب و مبنای حرکت توسعه مستمر و باثبات در جامعه تنظیم و تدوین کرده است.

عضو هیات مدیره سازمان تأمین اجتماعی هدفگذاری برنامه هفتم توسعه را علاوه بر رشد اقتصادی، رشد در حوزه‌های اشتغال، نقدینگی، صادرات نفتی و غیر نفتی، اعتبارات تملک داراییهای سرمایه‌ای و ... عنوان کرد و در عین حال گفت: با امعان نظر از مباحث پیشگفت، مواد ۱۵-۱۶-۱۷-۲۰-۲۰-۶۷-۶۷-۶۷-۷۰ و ... لایحه برنامه هفتم، بر منابع و مصارف سازمان اثرگذار است و بعضاً به موضوع رفاه و تأمین اجتماعی از منظرهای یک جانبه گرای توجیه شده و در برخی موارد نیز مواد مرتبط با رفاه و تأمین اجتماعی با سیاستهای کلان لایحه برنامه هفتم توسعه منجمله افزایش اشتغال و رونق اقتصادی که نکته محوری برنامه فوق الذکر است، همراستایی لازم را ندارد.

لطفی در ادامه این گفت‌وگو به تشریح اهم موضوعات قابل ذکر این برنامه مرتبط با حوزه رفاه و تأمین اجتماعی پرداخت و گفت: برنامه مذکور در حوزه اجتماعی بدلیل عدم مشارکت شرکای اجتماعی در حوزه تدوین، در موارد متعددی در تعارض با خاستگاه ذی نفعان است و به طور جدی برخی مواردش به منابع سازمان بسیار لطمه می‌زند. از جمله ماده ۶۶ و ۵۰ و ...، مثلا آمده‌اند، سنن بازنشتستگی را ۳ سال اضافه و مبنای پرداخت مستمری را بر اساس ۵ سال آخر در نظر گرفته‌اند؛ هرچند خود سازمان به اصلاحات

محاکمه ۱۰۴ نفر از منافقین در تهران

معرفی وکیل قانونی به این دادگاه اقدام نمایند؛ در غیر این صورت مطابق قانون، تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد گردید»

اسامی متهمین حاضر در این پرونده که از آن‌ها خواسته شده وکیلی را به دادگاه معرفی کنند عبارت است از:

تشکیلات موسوم به مجاهدین خلق (معروف به گروهک منافقین) - مسعود رجوی - مریم فجر عضدانلو (معروف به مریم رجوی) - مهدی ابراهیمی - زهره اختانی - فیهیمه اروانی - مهدی برایی - مریم پارساگی - زهرا مریمی آهنگسر کلایی - محمد علی توحیدی خانیکی - علی خدایی صفت - مهدی خدایی صفت - عباسعلی دآوری فیضی پور آذر - سید مجید سیدالمحدثین - صدیقه حسینی - محمد طریقت منفرد - مهوش سپهری - قدسی خرازیان - مهناز سلیمانیان - حسین سیاه کلاه - مریم فضل شهیدی - پهنشته شادرو - ژیلدا دپیم - ابوالقاسم رضایی - حمیرا حجتی امامی - محمود عطایی کاریزی - گلنار جواهری ساعتچی - مهران حاجی نژاد - مرتضی اسماعیلیان مارناتی - دولت نوروزی منجیلی - زهرا بخشایی - محمد حیاتی - نیکو خانی اشکردری - عدرا علوی طالقانی - جمیله ابریشم چی - محمود فجر عضدانلو

بدری پورطیباخ - محمد جواد قدیری مدرسی - فرهاد الفت - رویا احمدی موسوی - بهزاد نظیری - فرشته یگانه - معصومه بلورچی - یاسر جهان نژادی - فائزه خیاط حصاری محمدی - صالح رجوی - محمد سادات خوانساری - پرنیان سرآمد - حکیمه سادات نژاد - حمیده شاهرخی امیری - ثریا شهری - پروین صفایی - محمود فخارزاده - عشرت محبت کار - علیرضا معدنچی - عباس مینجایی مقدم - محیدرضا اسحاقی - علیرضا امام جمعه - اسدالله اوسطی - فاطمه آدرسی - مصطفی آسینی - زهرا بنی جمالی - محمود بنی هاشمی - اسدالله بهرامی - علیرضا بهرامی - عزیز اله بیاک نژاد- مهرفاروز پیکسر نگار - مریم حجاج خانیان - احمد حنیف نژاد- پرویز خرائی - حسین دادخواه - فاطمه داوران - حسین ربوبی خوشانی - سیده ابراهیمی - بیژن رحیمی - آزاده رضایی - هادی روشن روانی- محمد سادات دربندی - فریدون سلیمی - عباس شاکری - سهیلا شعبانی - احمد شکرانی - سهیلا صادق - مهران صادق - طاهره ضیائی - کبری طهماسبی - رقیه عباسی - زهره عطریانقر - مهری علیقلی - مرتضی فخر - سید اسدالله قهقه ذوفولی - ابرج فیض بوسنجینی - پرویز کریمی‌اسپجانی - احمد گلپایگانی - فرید ماهوتچی حسینی - مهدی مددی الموسوی - سید محمود احمدی علون آبادی - سید جواد احمدی علون آبادی - اسماعیل مرتضایی - محمود معیری - قیه ملک محمدی - حسن نظام الملکی - نسرین نظری علی آبادی - علی‌های‌زاده - الله کرم خوشنکی.

اوقات شرعی به افق تهران

اذان ظهر: ۱۳:۱۱
اذان مغرب: ۱۹:۳۱
اذان صبح فردا: ۳:۳۴
طلوع آفتاب فردا: ۵:۱۱

یکشنبه| ۸ مرداد ۱۴۰۲| شماره ۱۶۱۷|

ملاک محاسبه «حقوق بازنشتستگی» ۲ یا ۵ سال آخر خدمت است؟

گارد بیمه‌شدگان در برابر تغییرات احتمالی

پارامتریک معتقد است اما این موارد عطف به ماسبق نباید شود چون معتقدم برخورداری از مستمری، ارتباط مستقیمی با میزان مشارکت افراد در بیمه پردازی دارد. وی بسا تاکید بر ورود جدی کمیسیون تلفیق و اجتماعی مجلس برای حذف این بندها گفت: اولین اتفاق تصویب این مواد، ریزش بیمه‌پردازان تأمین‌اجتماعی بود چرا همه گارد گرفته بودند تا قبل از قانونی شدن لایحه و اجرای این ماده خودشان را «بازنشته» کنند؛ این امر اولاً مصارف سازمان را افزایش و دوماً منابع سازمان را بدنبال بحث ریزش بیمه‌پردازی، تحت تأثیر قرار می‌داد.

عضو هیات مدیره سازمان تأمین‌اجتماعی با استناد بر تبصره ۲ ماده ۶۶ لایحه برنامه هفتم که حداقل سنن لازم برای بازنشتگی را یکباره با افزایشی ۳ ساله به ۵۳ سال تبدیل کرده است عنوان کرد: تجربه سایر صندوق‌های بازنشتگی جهان نشان می‌دهد اگر چه اصلاحات پارامتریک مورد تایید است اما این اصلاحات بایستی به صورتی آرام و منطقی رخ دهد تا نارضایتی اجتماعی ایجاد نشود.

در ماده ۶۷ لایحه برنامه هفتم توسعه آمده است «میزان مستمری بازنشتستگی تمامی صندوقها و سازمانهای بازنشتگی از سال اول برنامه عبارت است از یک سی‌ام متوسط حقوق یا دستمزد ماهیانه مشمول کشور فرد در پنج سال آخر بیمه پردازی ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آن که از سی و پنج سی‌ام متوسط مذکور بیشتر نباشد؛ همچنین معادل یک دوم جمع قدر مطلق درصد افزایش ضریب سالیانه حقوق یا دستمزد طی سه سال آخر به حقوق یا مستمری محاسبه شده فوق اضافه می‌شود» لطفی در باره این ماده گفت: در این ماده اشارهای به سوابق منقطع و چگونگی برخورد با آن در سالیهای آخر بیمه‌پردازی نشده است. در این ماده به شکل جدیدی از محاسبه میانگین پرداخت حق بیمه دوران اشتغال برای برقراری مستمری اشاره شده است که برای منصفانه بودن پرداخت مستمری می‌توان از روش تنزیل ماهیانه پرداختی بر اساس ضریب افزایش حقوق سالیانه و اخذ میانگین ۵ سال آخر بیمه پردازی برای محاسبه برقراری مستمری استفاده کرد؛ این در حالیست که بر اساس این ماده، در صورتی که وقفه در پرداخت حق بیمه اتفاق افتاده باشد، امکان برقراری منصفانه مستمری از روش پیشنهادی امکان پذیر به نظر نمی‌رسد. لطفی تاکید کرد که این بند نیز جزو بندهای حذف شده در زمان بررسی لایحه در کمیسیونهای تخصصی مجلس بود.

وی در پایان این بخش از گفت‌وگو در پاسخ به اینکه بسا توجه به مواد مربوط به بازنشتستگی و علی‌رغم برخی حذقیات لایحه برنامه هفتم در کمیسیونهای مجلس، متقاضیان درخواست بازنشتستگی بدهند یا منتظر تصویب نهایی برنامه و تبدیل آن به قانون باشند یا خیر؟ و سازمان چه توصیه‌ای به این دسته از متقاضیان بازنشتستگی دارد؟ تاکید کرد: با حذف این بندها، متقاضیان بازنشتستگی دغدغهای نداشته باشند چرا که با تدبیر صورت گرفته و بررسی همه ابعاد برنامه، اعلام شد کمیسیون‌ها این موارد را اصلاح کرده و قرار استت مثل گذشته شرط ۵ سال سنن و ۲ سال آخر بیمه پردازی ملاک محاسبه پرداخت مستمری بازنشتگی باشد، لذا متقاضیان نگرانی نداشته باشند چرا که نمایندگان ملت هم اهتمام ویژه‌ای برای دفاع از حقوق بیمه‌پردازان دارند.

توجه به این که حکم قطعی کیفری در خصوص تقصیر و بی‌مبالاتی مدیران مذکور صادر شده است ، حسب ماده ۱۸ قانون آیین دادرسی کیفری که مقرر می‌دارد"هرگاه رأی قطعی کیفری مؤثر در ماهیت امر حقوقی باشد، برای دادگاهی که به امر کیفری در آن ضرر و زیان رسیدگی می‌کند، لازم الاتباع است." می‌توان به استناد رای مذکور کلیه ضرر و زیان‌های وارده را نیز در مراجع صالح حقوقی مورد مطالبه قرار داد که قطعا به نتیجه خواهد رسید.

اما چیزی بسیار مهم است آثار مخربی است که حسب اقدامات مدیران متخلف به حقوق عمومی و محیط زیست وارد شده است که در وارد شده است که در واقع برابر ماده ۲۹۰ قانون متخلف به حقوق عمومی و محیط زیست وارد شده است که در واقع برابر ماده ۲۹۰ قانون آیین دادرسی کیفری که بیان میدارد " دادستان کل کشور مکلف است در جرائم راجع به اموال، منافع و مصالح ملی و خسارت وارده به حقوق عمومی که نیاز به طرح دعوی دارد از طریق مراجع ذی صلاح داخلی، خارجی و یا بین المللی پیگیری و نظارت نماید".بنابراین دادستان محترم کل کشور در راستای ماده مذکور می بایست آسیب های وارده به حقوق عمومی و محیط زیست که نیاز به طرح دعوی دارد از طریق مراجع ذی ناشی از ترک فعل مدیران مذکور می باشد را پیگیری و م ورد رسیدگی قرار دهند.اما در نهایت اقدام قوه قضائیه در خصوص ضرر رای اخیر بسیار درخور ستایش است و امیدواریم نسبت به آثار آن در خصوص مطالبه خسارت عنایت ویژه ای داشته باشند و چنین اقدامی نیز در حوزه های دیگر از جمله تخلف خودرو سازان که در واقع عدم رعایت استانداردار ،تهدید علیه تمامیت جسمانی می باشد نمود پیداکنند و مورد رسیدگی واقع شود.

قطعا و وعلاّ پاسخخ همه سوالات مذکور منفی است ،اما چاره چیست؟ آیا در قانون تدابیری در این خصوص اندیشیده شده است؟ در واقع آنچه به حال جامعه و مردم موثر می‌باشد جبران زیان های وارده و اعاده وضعیت به حالت سابق است .
اکنون که خوشبختانه تقصیر و بی‌مبالاتی مدیران بر اساس رای صادره در مرجع کیفری اثبات گردید. در واقع اثر بسیار مهم رای کیفری مذکور، استفاده از آن در مراجع صالح حقوقی جهت مطالبه ضرر و زیان وارده می‌باشد که در واقع در مقاله اخیر مورخ۱۳۹۶/۱۱/۱۶ به صراحت به آن پرداخت شد، در این راستا با توجه به این که تخلف،تقصیر و بی‌مبالاتی مدیران دولتی مذکور اثبات شد اکنون می‌توان بر اساس ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی که بیان می‌دارد: هر کس بدون مجوز قانونی عمداً یا در نتیجه بی‌احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت یا شهرت تجارتنی یا به هر حق دیگری که به موجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه‌ای وارد نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود مسئول جبران خسارت ناشی از عمل خودمی‌باشد.

برابر ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی "کارمندان دولت و شهرداری ها و مؤسسات وابسته به آنها که به مناسبت انجام وظیفه عمداً یا در نتیجه بی‌احتیاطی خساراتی به اشخاص وارد نمایند شخماً مسئول جبران خسارت وارده می‌باشند..."

همچنین بر اساس اصل ۳۴ قانون اساسی که دادخواهی را حق مسلم هر فرد می‌داند بنابراین برای هر شهروندی که از آلودگی هوا متحمل ضرر و زیان شده است امکان طرح دعوی حقوقی علیه دولت وجود دارد که در واقع با

نقدی درجه ۶ ،همگی به اتهام سوءاستفاده از مقام و

موقعیت شغلی به لحاظ عدم اجرای قانون هوای پاک و مقررات مرتبط با این قانون محکوم شده اند.

در‌باره ماده ۳۲ قانون هوای پاک که در مقاله سابق به آن اشاره شد و لزوم رسیدگی تخصصی مورد تاکید قرار گرفت ابوالفضل نیکوکار، سرپرست معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان تهران گفت: «طبق این ماده «برای رسیدگی به تخلفات و جرائم موضوع این قانون، به تشخیص رئیس قوهقضائیه شعبه‌ای تخصصی در هر حوزه قضائی اختصاص می‌یابد و...» لذا در همین راستا در اواخر سال گذشته پرونده‌ای در دادسرای تهران برای چهار مقام دولتی به دلیل عدم اجرای قانون هوای پاک تشکیل شد و با صدور کیفرخواست پرونده به دادگاه ارجاع شد و نهایتاً منجر به محکومیت این چهار مقام دولتی شد و قطعیت پیدا کرد و در مرحله اجرائست.» به گفته او این افراد به بهانه‌های مختلف از انجام تکالیف و وظایفشان در اجرای قانون هوای پاک خودداری می‌کردند.

اما آنچه در این خصوص دارای اهمیت است اینکه آیا چنین مجازاتی می‌توانند ضرر و زیان‌های وارد به محیط زیست ،زندگی افراد و جامعه را جبران نمایند؟

در این مجازات انفصال موقت می‌تواند ضررهای بسیاری که در این خصوص وارد شده را جبران نماید؟
آیا مجازات جزای نقدی ۲۰ میلیون تومان که در واقع بخشی از حقوق ماهانه برخی از مسئولین می‌باشد می‌توانند جوابگوی آثار بسیار مخربی باشد که در اثر اقدامات مدیران متخلف به مردم ،جامعه و محیط زیست وارد شده است را باشد؟

پادداشت

مطالبه خسارت از دولت در خصوص

زیان‌های وارده ناشی آلودگی هوا به استناد رای مرجع کیفری

محمدرضا خارستانی

حقوقدان

در مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۶ مقاله‌ای با عنوان مسئولیت دولت در خصوص آلودگی هوا در روزنامه سیاست روز منتشر نمودیم. در این مقاله مختصراً به مسئولیت دولت اشاره شد و سپس قوانین مرتبط با آلودگی هوا مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت با استناد به قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶ اجرای قانون مذکور و محکومیت مدیران متخلف و تارک فعل را از قوه قضائیه تقاضا نمودیم.

اکنون براساس گزارش قسوه قضائیه و به گفته علی القاضی، رئیس کل دادگستری استان تهران، «معاون برق و انرژی وزارت نیرو»، «مدیرعامل وقت شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران» و «معاون وقت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست»،هر کدام به سه سال انفصال از خدمات دولتی «معاون وقت نظارت بر اجرای استانداردهای سازمان ملی استاندارد ایران» و «معاون وقت تدوین و ترویج استاندارد سازمان ملی استاندارد» نیز «به جهت بازنشتستگی در زمان صدور دادنامه بدوی و توجه اتهام در مقام تعدی مسئولیت اجرائی»، هر کدام به پرداخت ۲۰ میلیون تومان جزای